

УЛУУ КЫАЙЫ 60, ЧУРАПЧЫ УЛУУНА ТЭРИЛЛИБИТЭ
75 СЫЛААРЫГАР АНААЛААХ ӨРӨГӨЙ ЫҢЫАБЫНАН!
Төрөөбүт түөлбөбит чэчири сайыннын!

2005 снл

Бэс Ыйын
18 күнэ
СУБУОТА

№ 71

(9288)

САҢГА ОЛОХ

Чурапчы чуучукун хакката

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ТҮӨРЭХПИТ ТҮСТЭННИН!

Сэнээрэ

Чурапчы күннэтэ
Чыпчаалга дьулуна
Чулууга тардына
Чокуотук хардылаа!

Хас ырыата:

Алгыс баһа сыланнын!
Амалыа албаатым.
Түөрэхпит түстэннин!
Саргыбыт салалыннын!
Айхал-мичил! Уруй-түскүо!

Күөх төлөн кириэбэ,
Тыа ыалын үөрдүөбэ.
Тимир суол тэлгэнэ
Киин сиргэ түөрдүөбэ.

Хас ырыата:

Таас түтүү дэлэйиэ,
Куоратты дьэндэйиэ,
Дьол, таптал уйата
Ыччат дьон чуоһуо.

Хас ырыата:

Уйгуну сомсуоҕа
Чурапчы түлсүөҕа.
Аймах хаан үүһүөҕа
Айылдам дьоллуоҕа!

Алгыс баһа сыланнын!
Амалыа албаатым.
Түөрэхпит түстэннин!
Саргыбыт салалыннын!
Айхал-мичил! Уруй-түскүо!

Чурапчы чуучукун бары олохтоохторугар, ыалдьыттарыгар тапталлаах улууспут тэриллибитэ 75, Улуу Кыайы 60 сылларыгар аноммун Өрөгөй ыһаабынан, саха дьонно чуун кыһыны туораабыт үөрүүбүтүнэн - сааһан сайыммыт салаалан кэлбитинэн "Чурапчы улууна (оройуона)" муниципальнай тэриллии дьаһалтатын аатыттан сахалыы уруй-айхал буолуохтун!

Барыбыт үөрүүтүгэр биир сылга сөп түбэспит бу укки улахан даатаны улууспут бары нэһиликтэрэ, үлэ коллективтара, бааһынай хайаайыстыбалара, предпринимателлэр, пенсионердар, үөрэнээччилэр, бириддиһэн дьон бары өрө көтөүллэн араас элбэх дьаһалларга көстөөхтүк кыттан көрсөргүт иһин диринник, истиһник махтанабыт. Улуус үрдүнэн Аба дойдуга уоттаах сэримигэр саа-саадаһ тутан, тыылга үлэлэн Кыайыны уһансыбыт дьоммут ааттарын үйэтиһигэр кизг өрүттээх үлэ барда. Хас биридди нэһилик аайы Кыайы лааматынныктара сөргүтүлүнүлэр, сана түтүүлөр дьэндэйдилэр, киин сэлээннээх норюот бүтүүн күүһүнэн Кыайы Сибирэ үлэбэ кириэ. Сыл устата ытыллыбыт дьаһаллар бары бу үтүө дааталарга ананнылар.

Саха дьонно бары өр күүппүт, үөрэ-көтө көрсөр ыһаахпыт күн бу улахан суолталаах бырааһынныктарынан өссө төгүл бэйэ-бэйэбитин эбэрдэлиһиһиг, сир үрдүгэр ил-эйэ тургуурарыгар, улууспут, тапталлаах дойдубут сайда-чэчирий турарыгар баба санаабытын этиэбиз. Хас бириддигитигэр бөбө-таба тиит маспыт курдук кытаанах доруобуйаны, маанылаах хатын маспыт курдук сырдык, ыраас санааны, үлэбэ, үөрэххэ ситиһиллэри, санаттан-сана кыайылары, дьоллоох-соргулаах олоху бабарамыт.

Эбэрдэни кытта Улуус Мунньабын председателэ Г.В.СМИРНИКОВ,
"Чурапчы улууна (оройуона)" муниципальнай тэриллии
дьаһалтатын баһылыга И.Н.АММОСОВ.

Күндү Аба дойдуга Улуу сэримтин, тыыл үлэтин ветераннара,
улуус бары олохтоохторо-биир дойдугаахтарым!

Фашистскай халабырдыттары урусталаан аан дойдуга эбэни эргиппит Улуу Кыайы 60 сыллаах Өрөгөйдөөх үбүлүөһүн, төрөөбүт улууспут - Чурапчы тэриллибитэ 75 сыллаах кэрэ бэлиэ кэмигэр ананар ЫҢЫАБЫНАН - саха дьонун дьаһан мааны бырааһынныгынан, быйаннаах сайыны уруйдуур бэлиэ күнүнэн, үөрэ-көтөр, инникини түстүүр үтүөкэннээх түгэниһин ис сүрэхтэн истиһник эбэрдэлиһин, уруйдуубун уонна айхаллыбын!

Ийэ Айылга чукутутун уруйдуу, үбүлүөйдөр үөрүүлэрин үрдэтэ нэһиликтэр аайы ыһаахтар тэрилиннилэр. Онон сэрим уонна тыыл ветераннарыгар, улуус уонна нэһиликтэр сайдан, бөбөргөөн иһиллэригэр бэйэлэрин тус кылааттарын киллэрбит үтүө үлэһиттэргэ дирин махтал тыллара ананнылар. Чурапчыга тэриллэр үрүк тунах ыһаах түһүлгэтэ, мааны тыла-өһө, ырыата-тойуга, көрө-нара, табыр хайсыһыллара, быһымах сүүрүүлэрэ барыта Эһиэхэ анааллар, күндү ветераннар. Бүгүн үлээннээхтэргитин, иппит ыччаттаргытын, эдэр келүүнэни кытта тэннэ сүрэх бабатынан, сүһүөх кыайарынан тэннэ үөрүн, сыннаанын. Бу күн өссө төгүл Эһиэхэ эбэрдэ этэбит, махтал тылларын тиэрдэбит!

Күн сарсынныттан хас биридди киһини үлэ, түбүк күннэрэ күүтэллэр. Быйыл дьон-сэргэ олоһор ураты суолталаах сыл. Хас бириддигититтэн улахан эппиэтинэс, дирин толкуй, кизг далааһыннаах өй-санаа ирдэнэр. Быйыл бары куусуутун холбоон талаан уутун тутан хааллыбыт, дойдуга сүргэхсийдэ, күөх быйанын утары чууарын кэтэһэбит. Сүбү аһылыгын лаппа саппаастаах гына үтүө күннэри былыдаһа домуйуохпутун наада.

Олохтоох бэйэни салайыны тэрээһин быыбардара инники дьылбаны быһаарар ураты суолталаахтар. Онон, бар дьоммун, ырыынак усулуобуйатыгар үлэли үөрэммит, булугас-талыгас өйдөөх-санаалаах, анорон таһаарар үлэбэ, хааччыыны эигэтигэр санаттан-сананы киллэрэр ураты дьулуурдаах, анордас сахалыы өйүнэн эрэ буолбакка сокуону билэр, онон салайтарар дьобурдаах эдэр дьоннорбутун быыбардыырга кыһаллык. Инники дьылбабыт сайдар суолугар бары сүбэнэн - айартулар, анорор-анорор соруктаах кириэһэбит.

Өссө төгүл улуу тунах ыһаабынан, күндү ветераннар, Чурапчы бары биир олохтоохторо!

Доруобай буолун, эһиги дьыэтитигэр дьол-соргу эрэ энэрдэстин! Кырдыабастар сүбэлэрэ алыһынан туоллуннар, эбэрдэ эрчимнэрэ күүрүүлээх үлэни күөртээтиннэр! Дьоллоох буолун, бар дьонум!

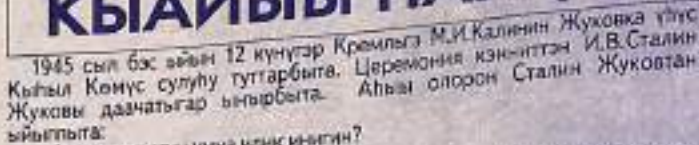
"Чурапчы" түмсүү председателэ, Ил Түмэн депутата И.К.Макаров.

Убаастабыллаах быыбардааччыларбын, биир дойдугаахтарбын быйылгы үрүн тунах ЫҢЫАБЫНАН итинтик-истинник эбэрдэлиһин!

Быйылгы ыһаахтар саха норюотун дьылбатыгар ураты суолталаахтар. Аба дойдуну өстөөхтөн көмүскүүр сэримгэ бүтүүн сэбиэскэй норюот кыттыһынан ситиһилибит Улуу Кыайы 60 сыллаах үбүлүөһүн кытта алыһа төрөөбүт-үөскээбит нэһиликтэрбит, улуустарбит тэриллибитэрин үбүлүөйдэрэ сир-сир аайы алтыһа бэлиэтэнэллэр. Кэтэһиһээх бырааһынныктытын - ЫҢЫАБЫ олох уйгутун уһансан, үлэбэ, үөрэххэ ситиһиллэрдээх көрсөргүтүнэн үөрэбин уонна инникитин да уустуктартан толлубакка, иннибит диэки үрдүккэ, сайдыыга дьулуурдаахтык баран иһэритигэр эрэнэбин. Дьыз кэргээттэргит доруобай буоллуннар, эһигини кытта дьол-соргу энэрдэстин!

Ил Түмэн председателин солбуйааччы, народнай депутат А.И.ПОИСЕЕВА.

**И.В.СТАЛИН УОННА
КЫАЙЫ ПАРАДА**

- Аты минээрлин умна илик иянгин?
- Суух, соючо умна иликлин.
- Кыярын парадын эн ышак этэ. Парады Рокоссовский хамгадалыаба.

Жуков хардараага:
— Үтүө чизин бизэринг итин улахан батыһа, ол эрэзри парадм Эн
ыларын наада. Эн Үрдүкү кылаабынан командууцыйган. Эбэһинизниг да
быһыһыган Эн ыларын наада.

Студин элэгтэ: ...
 – Мин саалирдын, орон эдэр күйн эн билимдэн; баддхтын атгараары
 туран; "Парады манган алтаах билгэрар субализм этэ. Буденнай селтөөх аты
 билан бизнэс" – эбэн элэгтэ. ... бундэ сүлдээр хампааннаатыгар

Салгыч, уула Василий Сталин биригэ сыйдаар
кэсээбитинэ, иэнийк буолбут.Туун Кремльгэ да, Москва да дыоно
ууйбуттарын кунэ И.В.Сталин, килин охранилгы начальнигэ генерал
Власик уонна Василий Иосифович кистээн манайка тийибит. Кириэри
купта аттары көрөөчү манан аты бэлэм тутан турара көстүбүт. Сталин
агараа кэлэ, аты калтаан талпайан баран иныырыттан тутууан агар
чугаһаан кэлэ, аты калтаан талпайан баран иныырыттан тутууан агар
агараан иккээтигэр үктэммит. Власик еро аныан көмөлөөрү
гыммытын "не надо, я сам" диян трхотпубт. Бельёгэ борт нараханык
олоро түстү. Ата сөбүлээбэккэ тысыран баран килин атахтарынан сүри
табылгалаабыт, Иосиф Виссарионович охтумаары аныгырын кууска
харбаабыт, атахтарынан ыга кытыылар. Ону ат соруйда дин санаан
дыппингиз ойсоволуун хаамылаабабыт. Онуоха ыгыырга олороочу
тулуйбатах, бук түстүт, онтон сууллубут. Аты көрөөчү, Власик уонна
Василий кийилэрин иккэлэригэр тукстан ылбыттар. Иосиф Виссарионович
туулуурдааһын көрдөрөн кистээн миннарга соруммута эмка
табылгатах. Ол кээнттэн "нет, это не для меня" диян акааастаммыт.

Удугуу хуульчлан командующий басгийн 22 күнгээр 1945 онд лаахха тааарбит бирикцүлгээр. В ознаменование Победы над Германией в Великой Отечественной войне назначено 24 июня 1945 года в Москве на Красной площади Парад Победы. Парад Победы принять моему заместителю маршалу Советского Союза Жукову. Командовать парадом Победы маршалу Советского Союза Рокоссовскому...

Сталин тухунан таарыгч дэдэми уонна бүтүлүк сургуулу буолуо дигэн икки түгэни ахтан аһарым. 26 июни 1945 года, через день после пышного приема, было издано два указа Президиума Верховного Совета СССР. Один — о присвоении И.В. Сталину звания генералиссимуса и второй — о награждении его Золотой звездой Героя Советского Союза... Бу — Сталин Советской Союз Геройун аатын ал манай ылыыта. Кэлин тоһо дэдэми "культ себе создал" дигэн үгөс сатаабиттарыт иннигэр, кини бу наараадаатын үөрүүлөх быһыыга-майгыга туттаах, оһон сулус Верховный Совет наараадаалыыр отделигар ууруллубут. Ону өлбүтүн көнө булан бохуруонуатыгар кыһыл сылтыкка атын балкалары кытары бииргир аспытара. Оттон Социалистической үлэ Геройун сулуун өссө сэрригинин ылыыта... Ол сулуун аатын кителигэр Светлана аспыта. Дьахтар кини илбит булунта үчү тухары салдыахтаах дигэн Иосиф Виссарионович өл сулуун куруутун аныанара эбитэ үһү. Иосиф түгэи. Ити күн Сталинна Генералиссимус аатын илэриттара. Иосиф Виссарионович ону эмиз утарбит. Советской Союз Геройун ылыммагах биричинэтинэн, дьонүөхтэх иннини кырбига киирскит дьон герой буолуохтаахтар дигэбит. Оттон Генералиссимус аатын Рокоссовской "Эн маршалгин, быһыи эмиз маршалларбит, очкутугар бары тэн кэрдэнио турар курдук буолубыт" — дигэбиттан сөбүлэспитэ дигэн баар.

И.В.Сталин, ханхынган да юнгигэр, фашизмы кыйабыт норуука, полковоедцарга, хамандардцарга, атин дойдцлар чөмөкөлөрүгэр кытаанак бөрөдөдцтэхх, баһилыыр-каһүлүүр кыахтаах Улуу киһи быһылтыкан билгисини ылбыта.

Иван ПАВЛОВ, "Албан аат" орден 3 степени кавалера,
Саха АССР үтүөлээх учуутала, Болугур нэһилиэгин,
Чурапчы улуусун Бочуоттаах гражданина,
П.А. Ойуунускай аатынан Государственной премии лауреата.
Чурапчы сэл.

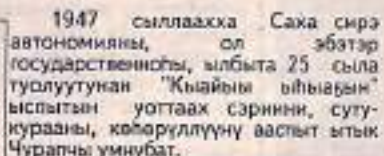
Аймах-билэ дьонтон ыйыталаһан биллэхкэ-ийитэхкэ уонна сурукка ийирбигиттэн хердоххо, Совет быһааһа буолтун кэчээ Чураһыга 1932 с. автономия 10 сыла туолуутун кизингэр маһнайгы улахан ыйыах барт кюнник — икки күнү быһа ыйыттылыбыт. Ол туһунан оччотосу Саха сириг Киин Ситэриниллэх комитетын председателин солбуйааччы Н.Д.Субуурскэй доһуругар субу курдук суруйар:

6 сентября 1932 г.

В Чуралче проводили 10-летие с большим успехом. А именно собралось 7 тысяч человек, провели 2 дня. К 10-летию успешно провели подписку на четвертые завар, займы 5-летом. Летнее парование кончили с перевыполнением 150 процентов...Правительством премирована Чуралча 15000 рублей для постройки здания общенития для районного актива. На второй день празднования на состязания первые призы как людскому, как на конском состязании взяли тебе знакомая животноводческая артель ин. Сталина Субурасского наслега. После юбилея в Чуралчу приехал Дед Курашов-герой гражданской войны Якутии. Он был у сталинцев и был очень доволен стройкой и темпом уборочной работы...С кони, приветом Субурасской!"

Олонхиоо хэмжээгээр, илүүтгүүр ооннуурын үүдтэй, сүүрхт аг чулууга, олонхогт бастыга, нис ситгээ, уус урана манна көстүүт, көрүүлүүт. Ол илүү, дьон-сэргэ 60-а сүл устатыг уминубакка "Субуруускый" ыһаага" дин кэрэ кэлсэн, уос номоно оонорон идээ сүрлүтхтара. Илүүтэн оонис тарад, ыһаах саналы ис хоһоонноон бары өгүүнэн байытллан ислээ.

1941–1945-ж. Ада дайдуу көмүскүр Улуу саринга бийлиги улууслуттан. 2095 киши ыгырылган кыргыны хонуутугар жинибиз. Кинилдэрген 949 киши сарин толоонуттан эргиллибизгэз... Тыылга хаалбыттар кыайны туна дикж күстэрин харыстабагастара. Сулу-курааны утары охсунан, тыйынчанан ахсааннаах сылаас таңастары баһыылкалаан ыппыттар, хоту көһөрүллүгү балык булдулар харыстаммакка улаабыттыгэз.

Чурагчы ыһыага билигин айылданы кытта биһирэз алтыһар, кэрэ симэбинэ, биһиртэн-биһир өсөнүү-туһан-көрүнэ, ырыатынан-тойугунан уостан тахса тыһыынча доһу түмэн ааһар улахан ытылганан буолла. Күндү доторбут, ытык аялдьыттык, Эм кэһинэ көрүүсүн кыталык кыраһыбыай Кылыс-Хотуну, хотой хоһуун Уйун Уолданы, алыттах тылынан аан дойдуну абылаабыты, хоһуун тыһынан дуһаны долгуттуу, өрөн өйүнэн үтүө дэллэти, чабылхай кууһунэн чылаадаллары ылбыты, олох уугутун уһансар сир уустарын.

Хартийскаларга: 1950, 1970 сс.
үбүлүүнүзү ынысхтор
тузгэнэригиттэн.

Иван Николаевич Дюдорев - Омо-
лоон 1918 сыллаахха Хайдахсы-
тэҥилэнгэр Хоруулаах абатын уулу-
гу Кыра Ньылда дьах сиргэ олохтоо-
х малта иикис оһонон күн сирин
өрбүтэ. Абата "Хус кабар Ньукулай"
дизин Мана улууһуттан төрүттээх
үрдээх сааһыт, кэлбит-барыт киһи
эргэттэрин батыһынарын куоракка
иһирэн хамчычтыыр үгэстээх эбит.
Иир сыл нуучча аһыгыр улаһыт
уолан оһорон ылдыан өлбүт.
Кэлэрэ үс оротунан тулаахха хаалан
алы-салын босхону эрэ үрдүнэн
гыһылаан, харчытыгар кэргэнин
тукуолун таас таһара дьинэтин
быгыр унуох туттарбыт. Нууччалар
нуу кайбаан, санаатын алы тымак,
маннар дьон кыра харчы бизээн
абырттар.

Дойдуларыгтар кэлбитэрин кэнэ
мактара сүбэлээн баран кыра
айбачаагы оёто суох Бөхкөө
тугуссуз дикн кийикх илтээр
эрбиттэр.Онон кини Павел Егорович
игиһөө дикн буулбута. Оттон
коллоору аймага Кыраһаан
укулай бээтин аньынан суруйтаран
эн гынан Иван Николаевич Динодоров
эн сүрэхтэбиг. Эдэнийдэрэ Давай
мавар Арпыайага сыхтан сыйдыан
аан баай Дыгэтиризмэттэр,
лүмууттар Апполон дикн
ларыгтар эргэ сүктүбүт. Дария
халаевна кэиникс кырдыан олорон
ага суох аал, ку орослорун күрдүк
те-таваа барыһылыг, дикн буюулаа.

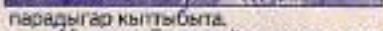
Дотураа оролтолтот дийрхуулалар.
Четотураа 050 сэхээнэн Омоолорон
Занан от-мас үлэтэгээр эриллэн
алпылаа. Хайлахсыг Арынлаагаар
шилбылт оосуулаба ситийнлээхтнх
нэнэн 4 кылаан бүтэрбитэ, атын
ага баран салгыг үерэнэр кыда
ба. Эдийнлэг олорон Буденнай
ынан колхозка хонуу

1941 оыл сайыныгар от үүмүмүк
Амма унуор Мыычаах үрүрүр от
сылдаан атырдах айыгар бэбиз
тутан фронтка барбыта. Ол тулуру
фронтоник байыта маанык кэлсини

— Иркутскайга Малылтаа нэдиэ курдук буолан баран Нюхадинскайга кавалерийскай оркуула балаһан ыйыгар дистри үөрэмтүн бэйэ бүтүүтүгэр аттарбытын адогчлар уган Москва аиныгар тидибылпи Серпухов туһайымыһынан сэрэни киирбиллэнт. Командуючыбы генерал Белов. Серпухов сэтинни бүтүүтэ босхоломмута. Салгы Кашира, Калинин куораттар сэрмилэһилинэнт.

Иван Николаевич 2-с кавалерийск
корпус 24-с эскадронуг сэршилтэ
кэмгэр сэринг кннрз чааска 59
бэйс баарыгтан сахата 542 э
Дойду тэбэр сүрбэр Москва
бэйлчн куттал суоһаабыт кэмг
Сибириэнт сэринилтэр тийээн
өстөөххэ бастакы күөстээх охсуулар
онорбуттара уонна Москва талыт
кннрз үүрүүгэ улах
оруолламмыттара. Белов атаа
корпусун бэһис полкатыг
И.Н.Дудоров 1942 с
токсунуутулар диэри сылдыбыт
Салгы 18-с полкага кннрз
Сталинградтааы, онтон Курска
тобойдоову сэрии хаамыытын тост
уларыллыт историята, кннрз
күлүгүлэри туорабыта.

Ургамалын фитофаг сэрэн холоруу
1944 с. дээрн сийлэгтэ, 1944 сүүл
сайн Буденная аатынан урдун
офицерский ошколлага үэрэж
ныгыллыгыта. Итинэ сүлдэн 194
сүлдэлэхэ кызыты күнүн көрсүбүт
бэс бийн 24 күнгэр Кызы
белуосанка буолбут Кызы

– Маршал Буденный оркуулатыгар джитигевока дикэннэ ат урдугтан сиргэ сытар шашканы ылаттарараллара. Кыайыы парадыгар бэлэмкэз сырыттаахтыгына, маршал С.М.Буденный кэлэ сылдыбыта. Строй ниничэн кэрийэ хааман иһэн аттары мооннууларыттан иизэрийэ, таптайа иһэр эбит. Мин атым мооннуун таптайан баран: "Молодец казак!" диктэ. Онуоха мин: "Товарищ Семен Михайлович, товарищ маршал, я не казак, я – якут, – диктиим. Он Буденный "Все равно молодец" дикэн баран ааһа турда. Кыһыэнни строига генерал Гриценко мэхэз махтап бизирбитэ. Парадка хас сүүрбэ бэйиэстан бирдиин аттаабы кылларбиттэрэ. Бэс ыйын 24 күнүгэр сарсыарда эрдэ тиниэн бэлэмнэстилэр. Сүргэ көтөүлүүтэ уоһу да сатала суох. Кыһыл буюусакка киирэрэ мин мавзoley өттүгэр илтиим. "Ураи! Ахкал!" дикэн калыгытыбын, сарингэ охтубут довторобун, бойдубун Сахаа сириг.

Чурапчыбын санаан малайын.
Генералиссимус табаарыс Сталин,
партия уонна Советский госу­дарство
салт-адамыларын барыларын
көрбүтүм, Ыгырыллан хэлбит
союзнан дойдугар бэрэстэбинэллэр
бааллара, Москва куорат улахан
балайы уулуссаларынан барарыг­нар
биэр тусла уруу-көтүү, уруу-айхал
бөбөт. Ол кэнниттэн аһалтыгдар,
"Икэ дойдубутугар, бүтүн сабыскай
норуот, сирдиппит Сталин нинигэр
көспүтүн ичэстээхтик толордубут
өстөөсү кайайдыбыт" — диир тыл
эттилар. Парад кэнниттэн үс-үсүт күн
аттарбыт көрө-көрө өрөөлүттү.
Оо, онно муучча дыно барасаттар
үрэллэр-көтөлөрү, Уйкуу-битин
бөө... — диир Омолоон бөлүтлэрин
үзүниэн аттаах саха буюуна саагын
саадыгар илкинэн үрдүк өрөгөй
хааныгыггар өлбүт уонна тыннаах
сахалар, чурапчылар ааттариттан
"Уруу-Айхал!" хааны артыстанан
дойду тэбэр сүрөбэр, кими айымч
виүгүр-саматыгар хатаар биір улуу
дыаһалга кытыбылтын ити курдук саха
сириниз сымдык, кыскасыт

Иван Николаевич Сэринэлэспит
сирдэригэр кэлин хаста даҕаны бара
сылдыбыта.

Кийиыы 25 сыллаах үбүлүүнүгэр
Сергеевх куоратка ыҥырыллан
Чураччыттан тоус кийилэх делегация
састабыгар кириэр Н. М. Дьяконов, М.
Д. Климова салалталарынан бара
сылдыбыта. Оһно олуктоохтор
"Коммунист" халыагыгарыгэр ыраах
Саха сириттэн кэлэн сэринэлэспит саха
хорсун кавалерист буюунуларыгар
Иван Николаевич Дюдоровка,
Николай Николаевич Хомподоевка,
Петр Гаврильевич, Дмитрий Егорович
Илларионовтарга, Михаил Дмитриевич
Климова улахан махталларын

суурубуттара. 1970 сыллааха Р.Х. Кривошалькин, Н.С. Соловьев, П.Н. Федоров, П.С. Григорьевы кылар. Сталинградча Кыайыи парадигар бара сымдыбыга. 1971 с. ахсынныыга Москва оборонатын кыттылыахтарын делегациятыгар Чурапчытан инки, Аммаган тордуу буолан баран кэлбитэ. 1972 с. кыһаыгар эмиэ манан састаабынан Серпухов куоракка ытырыллан барыта. Манаан нуучча кырдаабас куората Серпухов уонка ыткч Чурапчы дорсодуу сибээстэрэ олуктоомуга.

Иван Николаевич түүрт бөйбөү
мээлэлээх 1946 сыйлааха ыям ыйы
23 кунугэр армияттан
демобилизацияланан дойдуугар
эриллэн кэлбиз. Мотрена Петровна
Софронованы кытары олохун холбосон
ыал буолан кэргэни дойдуугар
Хадаарга кыйы Уорсба дьэнэлэнэ-
уоттанан олуксуйбута. Сөня, Мотя,
Петя, Рая, Паша дьэн биэс оҕону
гөрөтөн барыларын атаختарыгар
гууоран ыал-дьон оҕортобуллара.
Кырдыас буденноевч хара өлүр
дизир Эрилик Эристин аатынан
совхозка тугу кыйарынан үлэли-
хамсыы, ыччаттарга каставник
быйыттынан сийдыбыта. Үүнэр
көлүөнө ымахаха колоруз буолар
олоху олорон, дойдутун естөөхтөртөн
көмүскээн, аҕатын ууһун ааттатар,
тунайар хатарар дьону кэнигэр
хаалларан барыта. Кини олорбу
олохун билгини оҕолоро, сизинэрэ,
хос сизинэрэ салгымыллар, эһэлэрэ
көмүскэсип дойдутун көгүл дуолугар
Улуу Кыайыи 60 сылын үөрэ-көт
көрүстүлө.

Хартистка: Кыялы парадын
кыттылааза И.Н. Дюдаев

Балаһаны бэлэмнээт Р.СИБИРЯКОВ

ЧУРАПЧЫЛАР БУОЛАБЫТ!

Улуу Кудангса элэттэн
Удьуор, силис үүнэрэн,
Боотур аҕа ууһуттан
Буруобутун унаардан
Чурапчылар буолабыт,
Чугдаарыһа туйабыт.

**Ситэ-сигилин,
сайда -чэчирин тур!**

Чурагчыбыт барахсан... Суугунуур хатын чарангынан, суугунуур Таатта үрэххинэн, нэлэйнээр күүх хонууларгынан, килбэйэр кизг күүлэргинэн, үтүө дьонунан-сэргэбинэн, кэрэин дабаныл Маанылаан үөскэппит, үүннэрбит ыччатарыг ыраахтан ахтан-суохтаан кэлэллэр, олохсуйбут дьонуг-сэргэи манна олоротон дьоллообунан аабыналлар. Онуук эн тардар, абылыыр куустээххин, истиг изийнин ингэрэр талааннаахсын!

Айылда анааһынынан, олох балыккан сайдыатынынан эн эмиэ араас уларыыылары көрүстүн, ырахаттары аастын, сүтүктэн нөрүндүн, ситининтэн сириздийдин. Хас да үйэ аастар, ол кэмиздэн бүгүн кыратык ахтан-санаан аабыаха дуу?

1752 сыл. Хара уосла ыарыта буулаан, кинини-суоһуну кураахатыы эһэ сыспыта.

1791 сылтан 1803 сылга диири 12 сыллаах уһун хааннаах сул буолбута.

1854 сүл. Хаардаах мотуок дьыл.
1859 сүл. Сэттэ чизлпэр халынгнаах (1 м 75 см) хаар дьыл.
1890 сүлтан 1869 сүлга диэри буолбут тобус сүллаах күчү сүт.
1863 сүл. Муустаах мотуок дьыл.
1909 сүлтан 1916 сүлга диэри сэттэ сүллаах талгэрэзмэ кураана.

1914 снл. Улахан куор ыарыштын дьылл.
1942 — 1943 сыллалдардаах уот кураан. Чурулчы эбэтигар хаалпыла уу хаалбатаба, оройуон 84 колхозтуттан 41-рэ хоту Кэбээйи, Эдьигэн, Булуң оройуоннарыгар көһөрүллүбүттэрэ.
1980 снл. Улахан уу кэлбит уйгу-бийан дьылл.
Эн маанылаах сиргэр-уоккар төһөлөөх албэх үтүө, чулуу, бысатын дром төрөөн-уөскээн ааспыттарай? Кэлэр кэннээрн бичат холобур оностор, кизин туттар дьоммутун бүгүн эмиз ахтыаха. 102 сааһыгар тийээн өлбүт кэрэ кэлсэннээх Болугур киһитэ Матайар уус — Р.А.Игнатьев, саха дыахталларынан бастакы төрүт уус көмүсчүт Уус Ылдыана — У.П.Платонова (Хатылы), Болот Боотур “Уруктуу” романыгар персонаж билиһынганан атаа хаалбыт иһитичт С.С.Абрамов — Кытайаһыт (Болугур), Улуу Лев Толстой мэтириэтин онорбут норуот талааннааба И.И.Сивцев — Мытыйыйкы (Сылан), атаа бүтэй Бүлүүгэ тийэ тайаабыт чабырбахсыт, дуобатчыт Я.В.Титов — Дүүлэй Бүөккөн (Бахсы), олонхоһут И.Г.Теплоухов — Тимофеев, ырыаһыттар П.М.Терютина — Ырыз Ымыымаан (Мугудай), Елена Ксекофонтова — Ырыз Чырыыкай (Хадаар), биинр олоҥхону үс түһүннээх күн ыллыыр Куолай уола Бүөтүр — П.М.Петров (Болтоно) ааттара бүгүн номох буолан востан түспэттэр.

Ток тинти тосту тардар буулаба күүстээх двоммун эмиз эн сиргиттэн-уоккуттан тирэх ылан аар-саарга аатырбытара. Мырылаба П.Т.Брызгаев — Бөбө Тарабай диян аатырбыт халсаардыыт, киһиттэн охтубатах бөбөс олоро сылдыбыта. Кинини убайда Бөбө Ньыыхан атабын икки ардыгар кыпчыан олорон талыйара. Биридэ эһэ сохсотугар багтанан баран сүгэн турбута үһү. Хайахсыл киһитэ П.А.Марков — Бөбө Сомойсон 5-6 киһи кыайбатах бэрэбинэтин соботобун көтөбөрө, сылгыны көбүлүттэн умса багтаан тутара. Кытаанах чулуута И.П.Попов — Бөбө Болпуок аатырар Чэмэлэйэби иккитэ охторбута, Однулууттан аатырар быһый М.Боякинов — Уот Байыһап Дьаарбан бизрэгиттэн Үрүг Күөлгэ дияри (120 км, биллгинтэ Бээтээх, Хадаар) аттаах киһилини сырсан кыайан, ынабы сүүсүтүтэ. Хайахсыттан Иван Поисеев — Бөөскү Уйбаан оҕо сааһыгар дээбэлэннэбиэнэ аатыран атырар үөрүн кулунчугун сайылыгы бири ғына эжжиттэн күнү быһа сүүрдэн угаран кэбиһэрэ. Аҕата сылгы төлүөм диян куттанан, уолун кыдалыһаан тохотторо үһү. Номоххо кирибит В.П.Осипов (Хадаар) түөртүү ылар хаамыы арыттаах остуолба бүтэин быһа бизрэн сүүрүүгэ атабын тилхэтэрэ кэтэбэр охсуллан илэрэ үһү. Болтоноттон төрүттээх М.П.Догдонов — Бөбө Догдонов тустан, мас тардыһан кими да тулуплата үһү. Аатырар Уот Субуруускай кинини мэдди хайгыһара, сөөрө-махтаһара.

Сага советской кэм сага ааттары күөрэччи кетэхлүтэ. Саха бастакы романиһа, устар ууну сомоболуур уус тыллаах суруйаачы С.С.Яковлев – Эрилик Эристинен, кулабаны куттуур уот тыллаах Кулүүк уол Күн Дьырибинэ – С.А.Саввин, саха бастакы дьингист-учуонайа, Болтоно Чуорайытта алааһыгар

Аныгы үйбэ чуралчылар ситиһииниэн ааһан сиплэккин. Чуралчы ыччата саха бастыһнарын кээкэтигэр хаамта, улууһун аатын аар-саарга аатырға. Маныаха барытыгар эн налыы айылдан, нарын-намчы отун-малын, дэлэй булдуң-алдыт, аһын-үөлүк, төрөппүт оёбун оёбун тухары араҥачылыы, арналлыы сылдыар истин тыһыныт көмө-тирэх буолаллар. Күн бүгүн эбэлэрибит, үрэхтэрибит туолан туралларын, сир ииз ууттанан хонууларбыт чэлэй күөх көбүөрүккэн, сибэжи аралыһан тэлэммиттэрин, дьон-сэргэ уйгу-быйантан

[illegible]

Кэмин-дылгы унгуордаан
Кэрэтийэр дьылҕабыт,
Солбонуппат сүт-кураан,
Сонуу турар сурахтыт.
Чурапчылар буолабыт,
Чугдаарына ылдыбыт.

Албан дьоммут-сэргэбит
Айан-тутан, барбаран,
Кэлэр кэскил кэнчээрибит
Кэккэлэччи өрө анньан

Чуралчылар бурлабыт,
Чугдаасына туйабыт.

Өрөгөй-талаан салаллан
Өрөйөн-чөрөйөн бизэриэхлэг,
Үйэлэри дабайан
Үс саханы үксэтиэхлэг.
Чугас-ыраах тэнийэ
Чурапчылар буолабыт,
Үүнэр күнү көрсүһө
Үөрө-көтө ыллыыбыт!

КЫАНЫҢЫ (КБЕР) ТУТУЛААР

Улуу Кыяйы 60 сылынан дойдур үрдүккө улахан хамсааһыннар бардылар. Чуралгы улуулугар бу улуу даатаны тэнэ улуу тариллибита 75 сылдан көрсө албэх былааннаах дыһаллар ытылынылар. Былырын аам айыгар олохтоох кырдаастар туруорсууларынан улуу баһылыга И.Н.Аммосов анал дыһала тахсыбыта. Бу дыһал чарчатынан байыаннай комиссариат томторугар улуустан Кыяйы тулугар туруулупт 2500 сэрни уонна тыл ветеранын ааттара түһэрлиликтэ өйдөбүнүк плиталар, Советской Союз Героя, аатырбыт артиллерист Г.Д.Протодияков баарыбыта уонна сэрни кэмин пушкага адалан туруорунулуннар. Кыяйы үбүлүйдүк күнү Чуралгы дыһо-сэргэтэ манньк сагалыы тыынамыт томторго өрө көтөкүллэн көрсүбүт.

Улуускаа ыһыллар улаһтартан биһир сүрүннөрүнэн салһинһээ килһилээр киһилэр Кыһайы Скверин тутуу буолар. Бу улахан тутуу бырайыагы А.А.Саввин аатынан кыраайы үөрэтэр музей директора Г.Г.Турантаев онордо. Уруккута күөл онун куурдан, мас быраһан, 90 тыһ.куб. буор кутан сирич чингээн баран биллгин 10563 кв.м иннээх Сквер тутулла турар. Ол курдук, 473 кв.м иннээх фонтан онун "Чуралчострой" ААО Антипин А.А. салайааччылаах биргээдэтэ өмө өйүн 14 күнүттэн онордо. Киһилэргэ көмө быһылынан автокөч, бетоносмеситель, автопогрузчик, массовиналар мэлдьи бэлэм турдулар. Маныаха "Якутпроект" АО 10 тонна цементинэн, "Якутцентрснаб" ААО эмиз цементинэн уонна быстах туттуллар матырыйаалларынан, Одулууннаагы политехнической лицей арматуранан, олохтоох производственной тэрилтэлэр "Мелиоратор" ГУП, "Чуралчы" ГУП АД, "Сельхозтехника" араас үлэһитин көмө буолбуттар. Уотун-күөлүн тардыыга олохтоох РЭС муос-туһах ылсан үлээтэ.

Сквер чугуунтан кутуллубут тимир күрүвлэнэ. Маина И.Г.Маисар салайааччылаах "Сервис" МУП тэрилтэтэ үлэлтэтэ. Күрүм матырыйаалын булууга чуралгылар шэфтэтэ Чудымнаады өрөмүөннүрү заводдара (директор Н.А.Чаусский) кемелест. Төлөбүр сорботун улуус Бочоуттаах гражданина, "Якутголь" АО генеральный директора В.Ф.Петров уйунна. Фонтаны, күрүөнү таһынан Сквер аллеялара оноһуллаллар. Тимир остуолбалар туруоруллан сыаптарынан тиһиллэхтэрэ. Таас олбох тэлгэтиллэн 37 ыскамыйка, 11 төгүрүк лаампалаах фонарь, 11 улахан фонарь туруоруллуохтара.

Сквери көбөрдүүгө нэбилээннээ буттүүн ылан үлэлэлэр. Ол курдук, мас омордуутугар олохтоох лесхоз уонна үөрэх управлениетын тэрилтэлэрэ ылыстылар. 25 тыһыынча сибээки омордууллуба. Рассадаларын улуус киинин уонна нэбилээктэрин бары улууһаанарын үлэнттэрэ бөөбөйдээн көрдүлэр. Билигин сибээкилэр аҕалылан омордулуннулар. Киин баһыһа коллектива дөлүһүн уктарын Сквери кыһа омордууба. Онон көбөрдүү үлэнтгэр улуус бары тэрилтэлэрэ учаратынан тахсан биер киһи курдук субьогунньуктуу сыдыбаллар.

Бу 5 мөл.солк. суумалаах баарабай туууга улуус дьоно бары үбүгүн-харчынан көмөлөстүлэр. Хас да төгүллээх телемарафон, үгүс ахсааннаах концертар, көмө акциялар, кырдыбаастар, тэрилтэлэр, Дьёкуускай куоратка олорор биллэр дойдулаахтарбыт көмөлөрүгүн тутуллар Кыайыны Скверэ бэс ыйын 21-гэр Улуу Кыайыны 60, улуус тэриллэбитэ 75 сылларыгар аналлаах үбүлүөйүнэй ыһаах иккис күнүгэр аһыллыа.

ҮБҮТҮӨҮДЭЭХ СЫП САНААТАРА

Бийлгыг үбүлөйдэх
 йаагы бары даганы
 ре котёулдэн көрсөн
 рэбит. Улуу Кыайы 60,
 лууспут тэриллэбит 75
 ыллаларыгар анаммыт
 ыл биир
 ойдулаахтарбытыгар
 уох үчүгэин биэрдэ,
 ынаадаахтарга

санаалаах өргөй ийиадын керсерүй? Ону билдир-
туралчыбыт уулуссаларынан хаамыталаан ийыталаастым.
Дагданча" рыногын талыгар үс эдэркээн кыргыттар
луустарын үбүлүйдээх хаһыатыгар тахсарга үөрүүнэн
ебулаластылар.

Саргы Иванова, Ира Антипина, Туяра Флегонтова – бары С.А.Новгородов аатынан Чурапчы 1 №-дээх оскуолатын быйылгы выпускницалара:

– Осулабаптын ситинилээхтик түмүктөз сарсын банкеттаары тэрнэ сылдыбыт. Ира биір кэлим кэзэменнарын “4”, “5” сыаналарга туттарда. Саргы өстүл тенниһигер улууска “Сыл бастыг спортсмена” бэргелде. Оттон Түлөк бөйүкдээк Төля диги бирааттанна.

Уулсдаа, Отгон уулра бэлчээхнээх, голын дунд баруулаахтайна. Энон үбүлүйдээх ыһаагы үөрэн-көтөн көрсөбүт. Ыһуусниктар бари бабарар үөрэхтэригэр таттарсан сириллэригэр бабаралыт. Чурагчыбытыгар наһаа үчүгэй

хүснэгт тугуйлан эрэр. Маных сагаттан-сагаууларданан улууслут сайда, чэчирин турдун. Куорат тугуйун түргэчник ыларга өссө элбэх үлэ бардын.

тэрэгжинээхтик көрсөн эрэллэр дин саныбын. Бэртээхэй ат суурдүүтэ буолла, кэрэ костүүлээх Сквер үлгэз кириэн эрэр. Кыайыны 60 сылыгар үйэтитнигэ элбэх үлэ барда. Бигити абабыт, Одьулун нэһилиэгин олохтооро Г.Г.Карпов Японияны кытта сэрин ветерана этэ. Одьулунта ыһах кун музей аһылытыгар кини оболоро тахсан кыттыны ыһахтаахпыт. Сэлиэнэбит олус тубуста, ырааһырдыга дыон көхтөөхтүк үлэлээтилэр. Уу-хаар дэлчэх кэлэн быйыл үчүгэй үүнүүнү эрэиз күүтэбит. Биир дойдулаахтарбар самаан сайын уугуттан сомсон элбэх оту оттоон, сир аһын арааһын хомуйан кыстыгы элбэх хаһадаах көрсөллөрүгэр багарарбын.

Эдуард Игнатьев, Чурапчы эдэр ыччата:

— Бийиыг сааскыттан табаарыстарбын кытта уус-уран жинзини устуугу, үлэбитин сабалаатыбыт. Ол курдук, "Түүл" дигн киинэбит бастакы холокуу бийиытынан оноһулунна. Инникитин профессиональнай киинэни устууга үлэлэһэргэ былааннаахпыт. Хомойуох иһин, артыыстарбыт суохтар, онон ыһаахха эдэр ыччаттары кытта билсэн-көрсөн, онтон булар сыаллаахпыт. Түгэниэн туһанан эдэр дьону улуууска уус-уран киинэ жанра сайдытыгыгар артыыс, сценарист бийиытынан көмө буоларгытыгар ыһырабын. Төрөөбүт Чурапчыбыт сайда-туһа турдуң, эдэр ыччат түөлбөлээн мустар, ыраахтан тардыһар сиригэр буоларыгар баһарарбын.

Базаранца базаранца О.ЖИРКОВ.

Улуу Кыайыы 60, Чурапчы улууһа тэриллибитэ 75 сылыгар аналлаах Өрөгөй ыһыабын программа

Чурапчы сэлиэнньэтин Маҕаайы алааһа.
Бэс ыйын 20 күнэ.

Киин трибуна.

- 11.00 – Ыһыах дьонун кэлиитэ, сэлэлээн хаамсыы.
- Кавалькада. Ыһыах аһыллытын сизэр-туома.
- Официальная чаас.
- 14.00 – "Тобус томтор оонньуулар".
- 17.00 – "Мин нэһилиэгим—мин кизн туттуум" көрүү-конкурс түмүк концерта.
- 19.00 – "Саха таҥаһа—2005" конкурс.
- 21.00 – "Соловушка" народнай коллектив концерта (Нерюнгри куорат).
- 22.00 – Үбүлүөйүнэй лотереяны оонньууу.
- Оболор трибуналар.**
- 14.00 – "Алмааһынан күлүмүрдээ, Кыайыы" фестиваль түмүк концерта.
- 16.00 – "Бетүрүөбүс оонньуулар".
- 18.00 – "Блиндажка" (сэрии сылларынаабы ырыалар).
- 20.00 – "Ускэл-шоу".

Аар баах таһыгар

- 13.00 – Кыайыы 60, улуус тэриллибитэ 75 сылларыгар аналлаах сэргэни аһыы.
- 13.30 – Кымыс үрдүн охторуу.
- 14.00 – Өрөгөй оһуохайа.
- 17.00 – "Улуу Кыайыыны уруйдуубут" тойук конкурса.
- 19.00 – Хапсабай күрэһэ.
- Народнай театр**
- 23.00 – Дьокуускайга олорор биир дойдулаахтарбыт концердара.
- 24.00 – "30-тан үөһэ саастаахтар" түүнүк дискотека.
- КСК**
- 23.00 – Ыччат дискотека.

Ураһалар

- 13.00 – Түһүлгэлээн олорон аһааһын.
- 14.00 – Түһүлгэлэри көрүү.
- 15.00 – "Дьөһөгөй бэлэбэ" декоративнай-прикладной искусство быыстапкатын республиканскай көрүү.

Илин Бас

- 13.00 – 24.00 – атыы-эргизэн дьаарбанката.
- Хорчуопка, кафе.
- 14.00 – 22.00 – саламаат павильонун аһыы, 22 ч. диэри үлэлиир.

Кындал учаастага

- 19.00 – Социалистическай Үлэ Геройа В. М. Кладкин музей-дьиэтин аһыы сизэр-туома.

Бэс ыйын 21 күнэ.

Киин болуоссат

- 11.00 – Кыайыы скверин аһыы сизэр-туома.
- 11.00 – 15.00 – атыы-эргизэн.
- 11.30 – "Соловушка" народнай коллектив концерта (Нерюнгри куорат).
- 13.00 – Цирковой студиялар көрдөрүүлээх нүөмөрдэрэ.
- 14.00 – СР Музыка Үрдүкү оскуолатын үөрэнээччилэрин концерта (сол. А. Э. Кузьмин).

Маҕаайы алааһа

- 18.00 – Ат сүүрдүүтэ.
- Театр**
- 21.00 – П. А. Ойуунускай "Улуу Куданса" спектаклын премьерата (реж. И. И. Бушков).
- 24.00 – Дискотека.
- КСК**
- 24.00 – Ыччат үнкүүтэ.

Оҕо сынньанар усулуобуйатын тэрийиингэ быраабылалар

Саха Республикатын Правительствотын "Оҕо сайынны кэмизэ дьарыктаах буолуутун, сынньаланын тэрийиин" 624 нүөмөрдээх уурааба ахсынны 28 күнүгэр тахсыбыта. Бу уураах биер сүрүн сыалынан оҕо сынньанар усулуобуйатын тэрийиин, доруобуйатын, олобун баһаартан, атын ыксаллаах быһыыттан-майгыттан харыстааһын буолар.

Быйылгы 2005 сылга улууспут иһигэр уопсайа 25 нэһилиэккэ 84 лаабырдар аһыллалара былаанналар. Мантан хонуктааба 29, күнүскүтэ 55.

Былырыын 2004 сыл сайыныгар уопсайа 87 лаабыр үлэлээбит. Сайын устата Чурапчытаабы инспекция лаабырдар баһаарынай туруктарын бэрэбиэркэлээбитэ. Лаабырдар үлэлээбит кэмнэригэр баһаардар, ыксаллаах быһыылар-майгылар бэлиэтэмэтхтэрэ. Ол эрэри, кэккэ итэбэстэр туоратыллыбатахтара, холобур: электрооборудованиялара баһаарынай быраабылаа эппизттээбэттэрэ, тыһынар органны харыстыыр средстволарынан, үлэһиттэр фонардарынан хааччыллыбатахтара, сорох лаабырдарга телефоннай сибээс суоҕа, дьиз ис өттө уоттан харыстыыр састаабынан сотуллубатаа у.о.д.а буолар.

Быйылгы сылга лаабыр үлэтигэр киирэригэр сүрүн манньык быраабылалар тутууллалара ирдэннэлэр:

Сайынны лаабырдар аһыллаларыгар анал комиссия туттабына үлэбэ киирэллэр.

Территориялара куруутун ыраас, кураанах бөхтөн, хаппыт оттон ыраастаныллыбыт буолуохтаах.

Баһаар тахсар түгэнигэр уоттан куотар ааннар иккиттэн итэбэһэ суох буолуохтаахтар, тас өттүттэн хатаналлара бобуулар.

Хас биердии объект уокка бастакынан туттуулар инвентардарынан хааччыллыбыт буолуохтаах (огнетушители, сүгэ, лаппаахы, буочукалаах уу, кумах, бабыыр у.о.д.а.).

Территорияба бөсү, кутааны уматар бобуулар.

Дьиз үрдүгэр тахсар кириилэстэр куруутун бэлэм туруохтаахтар.

Кухнятан атын оҕо олорор, утуйар сирдэригэр электроприбордарынан туһаныллар бобуулар.

Хас дьиз айы баһаарынай чаастар телефоннарын нүөмөрдэрэ, дьиз схематичнай былаана көстөр сирдэргэ ыйанан туруохтаах.

Оҕо утуйар, олорор сирдэригэр мас тутуулар ис өттүттэн уоттан харыстыыр састаабынан сотуллуохтаахтар.

Хонуктаах лаабырдарга оһох оттууга оболор утуйар режимнэрин 2 чаас иннинэ бүтүөхтээх, күнүскү лаабырдарга оболор кэлиэхтэрин 1 чаас иннинэ оһох оттуулан бүтүөхтээх.

Үгүс баһаардар электропроводтар туруктара мөлтөбүттэн тахсар, онон лаабырдар электропроводтара, электрооборудованиялара баһаарынай быраабылаа эппизттиллэрэ ирдэннэлэр.

Оҕо сынньаланын кэмизгэр ону тэигэ оҕо ууга, тыаба сылдыһын хонтуруоллаан. Ол курдук оҕо ууга түһүөн, тыаба уот оттуон, табахтаахтарын сөп.

Хас биердии лаабырдарга салайааччылар эппизтинэһи сүгэллэрин умнубакка, хас биердии оҕо олобун харыстыыр инниттэн баһаарынай быраабылалары билэллэрэ, тутууларга, итэбэстэри туоратыыга үлэлэри ытталара булгуччулаах!

Чурапчытаабы ыксаллаах быһыыга-майгыга
управление инженерэ Л.К. Жиркова.

ЫҤЫАХХА СЭЛЭЛЭЭН ХААМЫ БЭРЭЭДЭГЭ

Мустар сир: Маҕаайы илин баһа. 10 ч. 30 мин.

Хаамы бэрээдэгэ: Мобол ураһаттан улуус, нэһиликтэр баһылыктарын, тэрилтэлэр салайааччыларын аттаах колонната илин баһынан кэлэн ааһыларын кытта тилэх баттаһан манньык бэрээдэгинэн хаамы сабаланар:

1. Сэри ветераннара.
2. Тыыл, көһөрүллүү, үлэ ветераннара.
3. Спортсменнар колонналар.
4. Кытаанах нэһилиэгэ.
5. Алабар нэһилиэгэ.
6. Арыылаах нэһилиэгэ.
7. Бахсы нэһилиэгэ.
8. Болтоно нэһилиэгэ.
9. Болугур нэһилиэгэ.
10. Мугудай нэһилиэгэ.
11. Одьулуун нэһилиэгэ.
12. Соловьев нэһилиэгэ.

13. Сыланг нэһилиэгэ.
14. Төлөй нэһилиэгэ.
15. Хадаар нэһилиэгэ.
16. Хатылы нэһилиэгэ.
17. Хайахсыт нэһилиэгэ.
18. Хоптобо нэһилиэгэ.
19. Чакыр нэһилиэгэ.
20. Чурапчы сэлиэнньэ.
21. Новгородовскай уокурук.

Хаамы кыттылаахтара сахалыы танаастаах, нэһилиэк аатын-суолун, ситиһиллэрин көрдөрөр транспараннардаах буолаллар. Трибунаы ааһан сэлэ күрүө бүтүүтүгэр анал былаахтарга дылы хаамаан баран киин трибунага тахсан олороллор. Табло уонна хор кыттылаахтара анал миэстэлэригэр баран түөлбэлээн олороллор.

Тэрийэр комиссия.

"ХОРЧУОПКА-2005" КОНКУРС БАЛАҤЫАННЫАТА

Буолар миэстэтэ, бириэмэтэ: Маҕаайы алааһа. Бэс ыйын 20 күнэ, күнүс 13 ч. түүн 12 ч. диэри.

Көрүллэр:

1. Хорчуопка түһүлгэтин кизэргэтин.
2. Ас, бүлүүдэ арааһын көрүнгэ.
3. Ас, бүлүүдэ хаачыстыбатын туруга уонна ахсаана.
4. Дьону аһатар усулуобуйа табыгаһа, обслуживание хаачыстыбата.
5. Кытааччы формата.

Конкурс түмүгэ нэһиликтэр икки ардыларынаабы күрэхтэһи түмүгэр киирэр.

Тэрийэр комиссия.

"МУНУЛТЭ-2005" КОНКУРС БАЛАҤЫАННЫАТА

Буолар күнэ: Бэс ыйын 20 күнэ, 2005 с.

Көрүллэр:

1. Ураһаны сангардыы, түһүлгэни кизэргэтин ис-тас көстүүтэ.
2. Саха таҥаһын кэппит дьон ахсаана.
3. Саха аһын арааһын ахсаана.
4. Нэһилиэк уратытын, дьонун-сэргэтин ситиһиитин табан сырдаттыы.

Тэрийэр комиссия.

ЫҤЫАХХА ЫҤЫРЫЫ

Бэс ыйын 26 күнүгэр күнүс 12 чаастан Добордоһуу алааһыгар Үөһээ Бүлүүттэн төрүттээхтэри дьиз кэргэнгитин илдьэ кэлэн дойдубут, доботторбут туһунан санаһа, саамаан сайыны уруйдуур түмсүүбүтүгэр түһүлгэбэ аһыыр астаах кэлэргитигэр ыҥырабыт. Үөһээ Бүлүү түмсүүтэ.

Редактор э. т. А.А. ЗАХАРОВ.
ААДЫРЫСПЫТ: 678670,
Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".
телефоннарбыт:

редактор – 41-332, отделлар – 41-265.
E-mail: osagoloh@churap.sakha.ru

Тэрийэр таһаарууччулар: СР Правительствата, Чурапчы улуусун "Сага олох" редакционной-издательскай холбоһук государственной учреждения, Маассабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһуну хонтуруоллуур уонна регистрациллыр РФ бэчээккэ СР региональной управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрациламмыт нүөмэрэ – ПИ №19-0423.

"Сага олох" редакционной-издательскай холбоһук ГҮ. Офсетнай бэчээт.
Сахааһын № 71. Тираж 2800. 17.06.2005 с. бэчээккэ барилинэ.
Хатыат нэдиэлэбэ үстэ: олутурунньукка, эппиэргэ уонна субуотага тахсар.

Автор сурутар этиллэр санаа
редакция позициялар малдын сөп түбөһөр
буолбатах. Сурукка ыйылар чакчылар
кырдыктаахтарыгар эппиитинэһи
автор тус бэйэте сүтэр.